2026/1704

13.7.2026

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2026/1704

ze dne 10. července 2026

na podporu provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů mezi nestátní aktéry

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 12. prosince 2003 přijala Evropská rada Strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení, jejíž kapitola III obsahuje seznam opatření, jež mají být přijata v Unii i ve třetích zemích za účelem boje proti tomuto šíření.

(2) Dne 28. dubna 2004 přijala Rada bezpečnosti Organizace spojených národů rezoluci č. 1540 (2004) (dále jen „rezoluce č. 1540 (2004)“), která je prvním mezinárodním nástrojem, jenž se jednotným a komplexním způsobem zabývá zbraněmi hromadného ničení, jejich nosiči a souvisejícími materiály. Uvedená rezoluce stanoví pro všechny státy závazné povinnosti, jejichž cílem je zabránit nestátním aktérům v získání přístupu k takovým zbraním a souvisejícímu materiálu a od získání takového přístupu je odradit. Vyzývá rovněž státy, aby výboru Rady bezpečnosti zřízenému rezolucí č. 1540 (2004) (dále jen „výbor 1540“) předložily zprávu o opatřeních, která učinily nebo zamýšlejí učinit za účelem provedení uvedené rezoluce.

(3) Dne 27. dubna 2006 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci č. 1673 (2006) a rozhodla, že výbor 1540 má zintenzivnit úsilí o podporu provádění rezoluce č. 1540 (2004) v plném rozsahu prostřednictvím pracovních programů, informačních činností, pomoci, dialogu a spolupráce. Rovněž vyzvala výbor 1540, aby spolu se státy a mezinárodními, regionálními a subregionálními organizacemi prozkoumal možnost sdílení zkušeností a získaných poznatků a dostupnost programů, které by mohly usnadnit provádění rezoluce č. 1540 (2004).

(4) Dne 20. dubna 2011 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci č. 1977 (2011) a rozhodla se prodloužit mandát výboru 1540 o deset let, tedy do dne 25. dubna 2021. Rovněž rozhodla, že výbor 1540 má nadále zvyšovat úsilí o podporu provádění rezoluce č. 1540 (2004) v plném rozsahu všemi státy, aktivně se angažovat při přiřazování nabídek pomoci k žádostem o tuto pomoc prostřednictvím opatření, jako jsou návštěvy na základě pozvání příslušného členského státu, vzorové žádosti o pomoc, akční plány či jiné informace předložené výboru 1540 a provést do prosince roku 2016 komplexní přezkum stavu provádění rezoluce č. 1540 (2004).

(5) Dne 15. prosince 2016 Rada bezpečnosti OSN jednomyslně přijala rezoluci č. 2325 (2016) a stvrdila tak výsledek komplexního přezkumu rezoluce č. 1540 (2004) provedeného během roku 2016. Vyzvala všechny státy, aby posílily vnitrostátní opatření k provádění rezoluce č. 1540 (2004), a vyzvala k větší pomoci v zájmu rozvoje schopností států v tomto ohledu, mimo jiné prostřednictvím dobrovolných příspěvků, jakož i k užší spolupráci mezi zúčastněnými stranami, občanskou společností a akademickou obcí.

(6) Dne 30. listopadu 2022 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci č. 2663 (2022) a rozhodla se prodloužit mandát výboru 1540 o deset let, tedy do dne 30. listopadu 2032.

(7) Podpora Unie na provádění rezoluce č. 1540 (2004), jež je od roku 2006 poskytována prostřednictvím provádění společných akcí Rady 2006/419/SZBP ([1]) a 2008/368/SZBP ([2]) a rozhodnutí Rady 2013/391/SZBP ([3]), (SZBP) 2017/809 ([4]) a (SZBP) 2023/654 ([5]), přispěla k významnému snížení počtu států, které dosud nepodaly zprávu, a počtu států, které nepředložily dodatečné informace požadované výborem 1540 v návaznosti na předložení neúplných zpráv. Avšak vzhledem k tomu, že je stále zapotřebí další podpory provádění rezoluce č. 1540 (2004), měla by Unie přijmout toto rozhodnutí, které přispěje k provádění uvedené rezoluce.

(8) Technickým prováděním činností podle tohoto rozhodnutí by měl být pověřen Úřad OSN pro otázky odzbrojení (UNODA), který odpovídá za poskytování materiální a logistické podpory výboru 1540 a jeho skupině odborníků.

(9) Toto rozhodnutí se řídí zásadou co nejlepšího využití zkušeností získaných z předchozích společných akcí a rozhodnutí Rady na podporu provádění rezoluce č. 1540 (2004). Upřednostňuje specifické potřeby identifikované jednotlivými státy a jejich požadavky, včetně požadavků na kapacity, a poskytuje pomoc a budování kapacit prostřednictvím individuálně uzpůsobených přístupů založených na poptávce. Podporuje vnitrostátní a regionální odpovědnost za podporované činnosti s cílem zajistit dlouhodobou udržitelnost a zachování institucionální kapacity, jakož i doplňkovost, koordinaci a součinnost mezi Úřadem OSN pro otázky odzbrojení, Unií a příslušnými mezinárodními, regionálními a subregionálními aktéry zapojenými do podpory provádění rezoluce č. 1540 (2004). Toto rozhodnutí se zaměřuje na činnosti, které prokázaly konkrétní a měřitelné výsledky, zejména při posilování vnitrostátního provádění, zlepšování mechanismů podávání zpráv a pomoci, zvyšování povědomí mezi relevantními zúčastněnými stranami a podpoře trvalého závazku k provádění rezoluce č. 1540 (2004). Toto rozhodnutí posílí schopnost reagovat na příležitosti a výzvy, které představují vznikající technologie, vědecký pokrok a vyvíjející se rizika dvojího užití v souvislosti s rezolucí č. 1540 (2004), zajistí začlenění genderového hlediska do projektových činností a podpoří účast a vedoucí postavení žen v činnostech a dialozích, které spadají do jeho působnosti.

(10) Toto rozhodnutí by mělo být prováděno v souladu s finanční a správní rámcovou dohodou uzavřenou mezi Komisí a OSN, jež se týká správy finančních příspěvků Unie na programy nebo projekty spravované OSN,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Unie podporuje tyto činnosti, které odpovídají opatřením stanoveným ve Strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení:

a) tematické semináře a školení zaměřené na budování kapacit až pro pět žádostí o pomoc předložených státy;

b) školení pro regionální kontaktní místa;

([1]) Společná akce Rady 2006/419/SZBP ze dne 12. června 2006 na podporu provedení rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů 1540 (2004) a v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 165, 17.6.2006, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/419/oj).

([2]) Společná akce Rady 2008/368/SZBP ze dne 14. května 2008 na podporu provedení rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů 1540 (2004) a v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 127, 15.5.2008, s. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/368/oj).

([3]) Rozhodnutí Rady 2013/391/SZBP ze dne 22. července 2013 na podporu praktického provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů (Úř. věst. L 198, 23.7.2013, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/391/oj).

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/809 ze dne 11. května 2017 na podporu provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů (Úř. věst. L 121, 12.5.2017, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/809/oj).

([5]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/654 ze dne 20. března 2023 na podporu provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů (Úř. věst. L 81, 21.3.2023, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/654/oj).

c) dvě simulační cvičení nebo dvě table-top cvičení;

d) podpora vypracování vnitrostátních akčních plánů a poskytování individualizované podpory;

e) vytváření a šíření znalostí.

Podrobný popis činností uvedených v prvním pododstavci je obsažen v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním činností uvedených v článku 1 je pověřen úřad UNODA. Tento úkol plní pod vedením vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s úřadem UNODA nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění činností uvedených v článku 1 činí 1 999 934,66 EUR.

2. Výdaje financované z finanční referenční částky stanovené v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly, kterými se řídí souhrnný rozpočet Unie.

3. Komise dohlíží nad řádnou správou výdajů uvedených v odstavci 2. Za tímto účelem uzavře s úřadem UNODA nezbytnou dohodu. Tato dohoda stanoví, že úřad UNODA zajistí zviditelnění příspěvku Unie úměrně jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohody uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích v tomto procesu a o dni uzavření dohody.

Článek 4

Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí na základě pravidelných zpráv vypracovávaných úřadem UNODA. Rada na základě těchto zpráv provádí hodnocení. Komise poskytuje informace o finančních aspektech činností uvedených v článku 1.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření dohody uvedené v čl. 3 odst. 3, nebo šest měsíců ode dne přijetí, nebude-li do té doby taková dohoda uzavřena.

V Bruselu dne 10. července 2026.

Za Radu

předseda

S. HARRIS

PŘÍLOHA

Projektový dokument

Příspěvek Evropské unie na podporu provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů mezi nestátní aktéry

1. **KONTEXT**

V souladu se strategií Evropské unie (EU) proti šíření zbraní hromadného ničení, přijatou dne 12. prosince 2003, která jako cíl stanoví posílení úlohy Rady bezpečnosti OSN a zvýšení její kapacity řešit výzvy spojené s šířením zbraní, EU v průběhu let soustavně podporuje provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004) i rezolucí na ni navazujících.

Od roku 2006 je tato podpora poskytována prostřednictvím následných společných akcí Rady EU a rozhodnutí Rady, které provádí Úřad OSN pro otázky odzbrojení (úřad UNODA). Úřad UNODA je pověřen poskytováním podpory výboru Rady bezpečnosti zřízenému podle rezoluce 1540 (dále jen „výbor 1540“) a jeho skupině odborníků a slouží jako subjekt provádějící program pro projekty financované EU na podporu rezoluce.

Úřad UNODA hraje ústřední úlohu při podpoře a usnadňování účinného provádění rezoluce 1540 na celosvětové, regionální a vnitrostátní úrovni. V souladu se svými mandáty, mimo jiné podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1977 (2011), poskytl úřad UNODA platformy pro zvyšování povědomí o rezoluci 1540, posilování vnitrostátních prováděcích kapacit a podporu dialogu a spolupráce v tematických a průřezových otázkách. Úřad UNODA prostřednictvím úzké spolupráce s výborem 1540, členskými státy, mezivládními organizacemi, specializovanými mezinárodními subjekty, regionálními a subregionálními organizacemi a občanskou společností postupně rozšiřoval a upravoval svou podporu tak, aby řešila specifické potřeby a priority zemí a regionů.

Významný příspěvek úřadu UNODA k celosvětovému úsilí na podporu provádění rezoluce 1540 je rovněž patrný ve vysokém počtu realizovaných činností. V letech 2011 až 2025 úřad UNODA podpořil, organizoval nebo spoluorganizoval více než 200 činností, čímž podtrhl svou klíčovou úlohu při prosazování úsilí o provádění a pomoc na celém světě. Činnosti uskutečňované na základě po sobě jdoucích rozhodnutí Rady EU přinesly měřitelné výsledky, včetně zlepšení míry podávání zpráv a posílení vnitrostátních právních a institucionálních rámců pro provádění rezoluce 1540 a následných rezolucí. Navzdory tomuto pokroku přetrvávají v mnoha regionech významné nedostatky v provádění. Mnoho států se i nadále potýká s problémy souvisejícími s rozvojem legislativních a regulačních rámců, koordinací mezi agenturami, technickými odbornými znalostmi a omezenými zdroji.

Prioritní regiony určené v návrhu – Afrika, Latinská Amerika a Karibik a Asie a Tichomoří – nadále zaostávají v účinném provádění rezoluce 1540. V Africe, kde rizika šíření zbraní zůstávají značná a hrozba, kterou představují teroristické skupiny, je ve srovnání s jinými regiony považována za nejvýraznější, uvádí pouze o něco více než třetina států, že mají zavedena klíčová institucionální a právní opatření. Je třeba poznamenat, že sedm z osmi členských států, které nepředložily vnitrostátní zprávu podle rezoluce 1540, pochází z tohoto regionu. Navrhované rozhodnutí proto bude upřednostňovat a rozšiřovat technickou pomoc a budování kapacit založené na poptávce, včetně legislativního rozvoje, což zůstává klíčovou prioritou. V Latinské Americe a Karibiku je provádění rezoluce 1540 velmi důležité, zejména s ohledem na rychlé rozšíření nadnárodní organizované trestné činnosti a přetrvávající nedostatky v systémech kontroly vývozu. Přibližně polovina členských států uvádí, že má opatření zavedena, ale jejich provádění je i nadále nerovnoměrné, což je dáno roztříštěností legislativních nástrojů a nekonzistentní institucionální koordinací. Navrhované rozhodnutí bude upřednostňovat přizpůsobenou právní a technickou pomoc, doplněnou posílenou regionální spoluprací, s cílem pokročit v rozvoji a uvádění příslušných právních předpisů do praxe. V Asii a Tichomoří představuje nezákonný obchod s neregulovaným zbožím, které by mohlo ohrozit nešíření, a jeho nezákonné financování i nadále významnou regionální bezpečnostní výzvu. Existuje řada prováděcích opatření, která však nejsou uplatňována jednotně, přičemž přetrvávají nedostatky v legislativních rámcích, koordinaci mezi agenturami a sdílení informací. Navrhované rozhodnutí posílí legislativní pomoc a institucionalizované budování kapacit, mimo jiné podporou provádění povinností v oblasti kontroly vývozu a prosazování práva podle rezoluce 1540, s cílem pokročit v účinném strategickém řízení obchodu.

Společným průřezovým problémem ve všech regionech jsou přetrvávající omezení zdrojů, přičemž vnitrostátní kontaktní místa pro rezoluci 1540 jsou často ovlivněna vysokou fluktuací, omezenou odbornou přípravou a konkurenčními prioritami, což zdůrazňuje potřebu soustavného budování kapacit, cílené podpory zdrojů a posílené mezinárodní spolupráce. Řešení těchto výzev vyžaduje trvalé zapojení, které posílí institucionální kapacity a podpoří odpovědnost členských států, aby byla zajištěna dlouhodobá udržitelnost úsilí o provádění.

Kromě toho vývoj v oblasti vznikajících technologií a vyvíjející se rizika dvojího užití podtrhují pokračující význam rezoluce 1540 a nutnost trvalé a adaptivní mezinárodní podpory. Projekt rovněž přispěje k probíhajícímu mezinárodnímu úsilí v rámci příprav na komplexní přezkum stavu provádění rezoluce 1540 v roce 2027.

Stávající návrh se přesouvá k přímé pomoci členským státům založené na poptávce na základě žádosti v souladu se zkušenostmi získanými z činností prováděných v rámci minulých společných akcí a rozhodnutí Rady a s komplexním přezkumem rezoluce 1540 provedeným výborem v roce 2022, který zdůraznil potřebu zlepšit schopnost reagovat na žádosti o pomoc. Na základě dosaženého pokroku a zjištěných potřeb je cílem tohoto návrhu dále posílit regionální kapacitu a spolupráci a zároveň podporovat meziregionální činnosti.

Pokračující angažovanost EU prostřednictvím dalšího rozhodnutí Rady bude mít zásadní význam pro konsolidaci dosud dosažených úspěchů, udržení dynamiky při provádění úsilí a další posílení kapacit členských států prostřednictvím trvalé a dlouhodobé podpory.

2. **OBECNÝ RÁMEC**

Tento navrhovaný projekt bude vycházet z výsledků rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/654 a předchozích společných akcí a rozhodnutí Rady na podporu provádění rezoluce 1540, které provádí úřad UNODA. V případě potřeby mohou být konkrétní činnosti realizovány ve spolupráci s jinými mezinárodními nebo regionálními organizacemi. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) by podle navrhovaného rozhodnutí Rady podpořila provádění příslušných činností ve svém příslušném regionu, přičemž finanční prostředky na tyto činnosti by byly poskytovány prostřednictvím úřadu UNODA.

Provádění navrhovaného rozhodnutí Rady EU se bude řídit těmito zásadami:

a) maximálně využít zkušeností a poznatků získaných z předchozích společných akcí a rozhodnutí Rady na podporu účinného provádění rezoluce 1540;

b) upřednostnit specifické potřeby identifikované jednotlivými státy a jejich požadavky, včetně požadavků na kapacity, a poskytovat pomoc a budování kapacit prostřednictvím individuálně uzpůsobených přístupů založených na poptávce;

c) podporovat vnitrostátní a regionální odpovědnost za podporované činnosti s cílem zajistit dlouhodobou udržitelnost a zachování institucionální kapacity;

d) zajistit doplňkovost, koordinaci a součinnost mezi úřadem UNODA, EU a příslušnými mezinárodními, regionálními a subregionálními aktéry zapojenými do podpory provádění rezoluce 1540;

e) zaměřit se na činnosti, které prokázaly konkrétní a měřitelné výsledky, zejména při posilování vnitrostátního provádění, zlepšování mechanismů podávání zpráv a pomoci, zvyšování povědomí mezi příslušnými zúčastněnými stranami a podpoře trvalého závazku k provádění rezoluce 1540;

f) posílit schopnost reagovat na příležitosti a výzvy, které představují vznikající technologie, vědecký pokrok a vyvíjející se rizika dvojího užití v souvislosti s rezolucí 1540; a

g) zajistit začlenění genderového hlediska do projektových činností a podporovat účast a vedoucí postavení žen v činnostech a dialozích podle tohoto navrhovaného rozhodnutí Rady.

3. **CÍLE**

V návaznosti na pokrok dosažený prostřednictvím předchozích rozhodnutí Rady EU a na základě komplexního přezkumu z roku 2022 bude úřad UNODA i nadále podporovat účinné a všeobecné provádění rezoluce 1540 a jejích následných rezolucí prostřednictvím cílených a koordinovaných opatření zaměřených na posílení vnitrostátního, subregionálního a regionálního úsilí a kapacit v oblasti provádění. Tato opatření se zaměří na budování vnitrostátních kapacit, posílení spolupráce mezi národními kontaktními místy, usnadnění technické a tematické pomoci v reakci na potřeby státu a prostřednictvím mezinárodní spolupráce a posíleného zvyšování povědomí mezi příslušnými zúčastněnými stranami.

Jak zdůrazňují výsledky komplexních přezkumů provedených od roku 2009, posílení provádění rezoluce 1540 vyžaduje víceleté koordinované úsilí, které je přizpůsobeno regionálnímu kontextu a vnitrostátním zvláštnostem. Program bude budovat a udržovat dynamiku provádění činností v rámci předchozích návrhů grantů EU prostřednictvím mnohostranného přístupu, který zahrnuje:

Obecný cíl (očekávaný dopad)

V souladu s prováděním strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení je celkovým cílem programu přispívat k mezinárodnímu míru a bezpečnosti podporou členských států při plném a účinném vnitrostátním provádění rezoluce 1540, která zůstává pilířem mezinárodní struktury pro nešíření.

Tento cíl vychází z předchozí podpory EU poskytované prostřednictvím společných akcí 2006/419/SZBP a 2008/368/SZBP a rozhodnutí Rady 2013/391/SZBP, (SZBP) 2017/809 a (SZBP) 2023/654.

Konkrétní cíle

a) posílit vnitrostátní a regionální kapacity pro provádění rezoluce 1540, mimo jiné prostřednictvím odborné přípravy, budování kapacit, technické pomoci a usnadnění žádostí o pomoc a nabídek pomoci;

b) zlepšit kapacitu, úlohu a účinnost národních kontaktních míst, včetně lepší koordinace, spolupráce a výměny informací mezi státy s výborem 1540 a mezi kontaktními místy navzájem, s cílem podpořit účinné provádění rezoluce;

c) podporovat vypracování, aktualizaci a praktické provádění dobrovolných vnitrostátních prováděcích akčních plánů na žádost států a usnadnit následný přístup k individualizované pomoci s cílem řešit zjištěné nedostatky a potřeby;

d) prosazovat subregionální, regionální a mezinárodní spolupráci a přispívat k větší součinnosti, soudržnosti a doplňkovosti při provádění rezoluce 1540;

e) zvyšovat povědomí příslušných cílových skupin, včetně vládních orgánů, poslanců, soukromého sektoru, akademické obce a občanské společnosti, o povinnostech a významu plného provedení rezoluce 1540;

f) posílit smysluplné zapojení příslušných cílových skupin, včetně žen, do mezinárodního, regionálního a vnitrostátního úsilí o provádění rezoluce 1540;

g) podporovat praktické provádění příslušných doporučení z komplexních přezkumů z let 2009, 2016 a 2022, jakož i přípravy na komplexní přezkum v roce 2027 a provádění jeho výsledků.

4. **OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY**

Celkový očekávaný výsledek:

Posílené vnitrostátní provádění rezoluce 1540 členskými státy.

Konkrétní výsledky:

a) zvýšení povědomí vnitrostátních orgánů a občanské společnosti o významu úplného a účinného provádění rezoluce 1540;

b) zlepšení a posílení vnitrostátních právních, regulačních a správních rámců souvisejících s rezolucí 1540;

c) posílené institucionální a technické kapacity kontaktních míst a dalších příslušných vnitrostátních zúčastněných stran a posílená koordinace mezi agenturami;

d) zvýšení kvality, úplnosti, jednotnosti a včasnosti vnitrostátních zpráv, dobrovolných akčních plánů a souvisejících podání výboru 1540; a

e) posílená koordinace, doplňkovost a sdílení informací mezi mezinárodními, regionálními a subregionálními partnery.

5. **ČINNOSTI**

Na základě zkušeností získaných z probíhajícího grantového cyklu se tento projekt zaměřuje spíše na cílené vnitrostátní a subregionální činnosti, jako jsou simulační cvičení, nežli na rozsáhlé regionální osvětové akce. Tento přístup umožňuje praktičtější a cílenější podporu v reakci na konkrétní žádosti členských států. Bude pokračovat odborná příprava regionálních kontaktních míst s cílem usnadnit koordinaci a výměnu znalostí.

I. **Posílení kapacity vládních úředníků plnit povinnosti vyplývající z rezoluce 1540**

Činnost 1A: Tematické pracovní semináře a odborná příprava týkající se budování kapacit

V reakci na až pět žádostí států o pomoc budou uspořádány tematické pracovní semináře a odborná příprava týkající se budování kapacit, přičemž přednost budou mít země v Africe, Asii a Tichomoří, Latinské Americe a Karibiku. Tyto činnosti doplní funkci výboru 1540 v oblasti zprostředkování pomoci a podpoří státy při přijímání praktických a cílených opatření k posílení vnitrostátního provádění rezoluce 1540. Tyto pracovní semináře a odborná příprava zvýší kapacitu vládních úředníků a posílí koordinaci mezi agenturami, což přispěje k účinnějšímu provádění na vnitrostátní úrovni. Mezinárodní a regionální organizace, jakož i odborníci na danou problematiku mohou být vyzváni, aby poskytli odbornou přípravu, představili legislativní nástroje a sdíleli příslušné programy pomoci.

V závislosti na vnitrostátních potřebách a souvislostech mohou být pracovní semináře zaměřeny na:

— zvyšování povědomí o rezoluci 1540 a jejích následných usneseních;

— přezkum vnitrostátních právních a regulačních rámců a donucovacích opatření s cílem určit nedostatky a prioritní opatření;

— určení zúčastněných vnitrostátních subjektů a vyjasnění úlohy a povinností;

— poskytování individuálně uzpůsobené technické pomoci na podporu udržitelného budování vnitrostátních kapacit; a

— případně řešení nově se objevujících výzev a příležitostí, včetně těch, které souvisejí s technologickým vývojem, riziky dvojího užití a přenosem nehmotných technologií.

Činnost 1B: Odborná příprava pro regionální kontaktní místa

Kontaktní místa fungují jako spojovací článek mezi výborem a vnitrostátními orgány a v otázkách souvisejících s rezolucí plní úlohu národních koordinátorů. Cílené programy odborné přípravy pro kontaktní místa pro rezoluci 1540 jsou proto zásadním příspěvkem k lepšímu pochopení rezoluce 1540, v ní stanovených povinností pro členské státy, jakož i výzev při provádění a kapacit potřebných k jejich řešení. Vzhledem k frekvenci rotace kontaktních míst, jakož i k vyvíjejícímu se operačnímu prostředí, pokud jde o provádění rezoluce 1540, je třeba do té doby provádět odbornou přípravu v oblasti POC pravidelně a trvale. Budou podpořeny čtyři regionální kurzy odborné přípravy pro vnitrostátní kontaktní místa, jež státy určí. Odborná příprava posílí znalosti kontaktních míst o rezoluci 1540 i o následných rezolucích, vyjasní povinnosti států, jakož i dostupné možnosti pomoci a posílí sdílení informací, spolupráci a součinnost mezi kontaktními místy a mezi výborem 1540 a kontaktními místy.

Činnost 1C: Simulační cvičení

Budou provedena dvě table-top či simulační cvičení (TTX) s cílem poskytnout zúčastněným státům praktickou odbornou přípravu založenou na scénářích v souvislosti s prováděním rezoluce 1540. Tato cvičení podpoří praktické uplatňování a validaci vnitrostátních rámců, koordinaci mezi agenturami a rozhodovací procesy.

Simulační cvičení se mohou zaměřit na scénáře zahrnující rizika spojená s šířením jaderných, chemických nebo biologických materiálů a zabývat se nedovolenými činnostmi a aktéry v oblasti zadávání veřejných zakázek, přeshraničními převody nebo výzvami v oblasti kontroly vývozu v závislosti na vnitrostátních a regionálních prioritách. Cvičení posílí operační připravenost a poznatky získané z činností v oblasti budování kapacit a odborné přípravy.

II. **Větší příležitost pro členské státy, které potřebují pomoc, aby mohly odpovídajícím způsobem řešit své potřeby**

Činnost 2: Podpora vypracování vnitrostátních akčních plánů a poskytování individualizované podpory

Důležitým nástrojem na podporu provádění rezoluce 1540 jsou dobrovolné vnitrostátní akční plány. Tyto plány státům pomáhají identifikovat nedostatky, stanovit priority pro prováděcí opatření, vytvořit si přehled o vnitrostátních zúčastněných stranách a posoudit nezbytné zdroje, jakož i své potřeby z hlediska pomoci. Prostřednictvím individualizovaného a odstupňovaného přístupu budou nejméně dva státy na požádání podporovány při vypracovávání nebo aktualizaci dobrovolných vnitrostátních akčních plánů, včetně určení a mapování potřeb pomoci. Tato podpora bude zahrnovat stanovení priorit prováděcích opatření, určení potřebných zdrojů a vypracování nebo upřesnění žádostí o pomoc. V případě potřeby bude rovněž zahrnovat analýzu stávajících vnitrostátních právních rámců s cílem určit nedostatky, které lze řešit prostřednictvím nových nebo dodatečných právních předpisů nebo nařízení za účelem splnění povinností podle rezoluce 1540. Kromě toho se po plánovaném vypracování a aktualizaci vnitrostátních akčních plánů předpokládá trvalá podpora s cílem zajistit, aby byly plány prováděny konkrétním a udržitelným způsobem.

Tato činnost podpoří státy při vypracovávání dobrovolných vnitrostátních akčních plánů s jasnými cíli, harmonogramy a koordinovaným úsilím a usnadní účinná partnerství mezi státy a poskytovateli pomoci pro komplexní provádění rezoluce 1540.

III. **Větší povědomí vnitrostátních orgánů, příslušných cílových skupin a občanské společnosti o významu plného provedení rezoluce 1540**

Činnost 3: Vytváření a šíření poznatků:

Vzniknou dva výstupy vytvářející poznatky včetně publikací s cílem prozkoumat klíčové otázky související s prováděním rezoluce 1540. Cílem těchto výstupů bude shromáždit zkušenosti a účinné postupy, poskytnout přehled o nových trendech a výzvách a podpořit informovanou strategii a rozvoj politik. Tato činnost zlepší poznatky příslušných zúčastněných stran o otázkách souvisejících s úplným a účinným prováděním povinností podle rezoluce 1540 a přispěje k práci výboru 1540 v příslušných oblastech. Témata produktů vytvářejících znalosti budou vycházet z pozorování trendů, nedostatků a potřeb v oblasti provádění, včetně těch, které byly identifikovány v komplexním přezkumu z roku 2022, a těch, které budou určeny v komplexním přezkumu z roku 2027.

6. **KOORDINAČNÍ MECHANISMUS A ÚLOHY**

Jako prováděcí subjekt bude sloužit Úřad OSN pro otázky odzbrojení, jenž bude spolupracovat s výborem 1540 a jeho skupinou odborníků na organizaci činností programu. Úřad OSN pro otázky odzbrojení jakožto provádějící subjekt bude udržovat úzkou komunikaci s dárcem, svolávat koordinační schůzky, připravovat pravidelné popisné i finanční zprávy a poskytovat partnerským subjektům politickou a organizační podporu. Veškeré finanční prostředky na projekt budou vypláceny a spravovány v souladu s pravidly a předpisy OSN.

Prostřednictvím rezoluce 1977 (2011) Rada bezpečnosti OSN naléhavě vyzvala výbor 1540, aby pokračoval v aktivní spolupráci se státy a příslušnými mezinárodními, regionálními a subregionálními organizacemi s cílem podpořit sdílení zkušeností, získaných poznatků a osvědčených postupů v oblasti, na niž se vztahuje rezoluce 1540. V této souvislosti regionální koordinátoři Úřadu OSN pro otázky odzbrojení v Addis Abebě a Bangkoku nadále poskytovali výraznou podporu provádění rezoluce 1540 v celém africkém a asijsko-tichomořském regionu s cílem zabránit rizikům šíření zbraní hromadného ničení.

Úřad OSN pro otázky odzbrojení, mimo jiné prostřednictvím svých regionálních center, rovněž udržuje silná partnerství s mezinárodními a regionálními organizacemi s cílem zajistit, aby se členským státům v nouzi dostalo při provádění rezoluce odpovídající podpory. Úřad OSN pro otázky odzbrojení bude i nadále spolupracovat s OBSE, která obdrží cílené finanční prostředky na provádění konkrétních činností v rámci zúčastněných států v souladu se svým mandátem, zeměpisným pokrytím a technickými odbornými znalostmi. Tato spolupráce bude vycházet ze silné regionální přítomnosti OBSE a zavedeného partnerství s vnitrostátními orgány, zatímco za celkovou koordinaci projektů, dohled nad nimi a podávání zpráv bude i nadále odpovědný Úřad OSN pro otázky odzbrojení.

Úřad OSN pro otázky odzbrojení zajistí soudržnost a doplňkovost mezi činnostmi prováděnými přímo Úřadem OSN pro otázky odzbrojení. a činnostmi prováděnými OBSE prostřednictvím pravidelné koordinace a sdílení informací. Úřad OSN pro otázky odzbrojení zkonsoliduje příspěvky OBSE do celkového podávání zpráv o programu, včetně výročních finančních a popisných zpráv předkládaných dárci. Tyto formální zprávy budou podle potřeby doplněny neformálními aktualizacemi mezi oběma subjekty prostřednictvím e-mailové korespondence, konferenčních hovorů a koordinačních schůzek ad hoc. Tento posílený regionální přístup k provádění umožňuje Úřadu OSN pro otázky odzbrojení zajistit kolektivní úsilí a maximalizovat příležitosti pro součinnost.

Úřad OSN pro otázky odzbrojení bude rovněž spolupracovat a koordinovat svou činnost s prováděcími subjekty dalších příslušných programů a projektů financovaných Evropskou unií, zejména s iniciativou týkající se středisek excelence EU v chemické, biologické, radiologické a jaderné oblasti a programu Evropské komise P2P pro kontrolu vývozu zboží dvojího užití, jakož i projektů v rámci následujících rozhodnutí Rady:

— rozhodnutí Rady (SZBP) 2025/494 ze dne 11. března 2025 na podporu Úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní, jejího programu pro období mezi zasedáními a příprav její desáté hodnotící konference;

— rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/2705 ze dne 30. listopadu 2023, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2019/1296 na podporu posílení biologické bezpečnosti a ochrany na Ukrajině v souladu s prováděním rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů;

— rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/645 ze dne 19. února 2024 na podporu posílení biologické bezpečnosti a ochrany v Latinské Americe v souladu s prováděním rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.

7. **ZAMĚSTNANCI**

V zájmu provádění tohoto navrhovaného rozhodnutí Rady bude zapotřebí vyslat zvláště určené zaměstnance přímo na příslušná místa, aby bylo zajištěno účinné, včasné a koordinované provádění všech činností. Je proto naplánováno obsazení následujících pozic:

— **Jeden referent pro politické záležitosti v sídle OSN:**

Při provádění programu bude plnit vedoucí úlohu podpůrný útvar 1540 v rámci útvaru Úřadu OSN pro otázky odzbrojení zaměřeného na zbraně hromadného ničení. Referent pro politické záležitosti v rámci daného útvaru bude podporovat celkové řízení programu a dohled nad ním, včetně provádění příslušných činností, koordinace s OBSE při provádění konkrétních činností, monitorování a hodnocení projektů, vypracování zpráv pro dárce a pravidelné komunikace s dárcem.

— **Jeden regionální koordinátor se sídlem v etiopské Addis Abebě:**

Regionální koordinátor bude odpovědný za další vytváření politické vůle, zvyšování povědomí a budování kapacit mezi africkými státy s cílem posílit provádění rezoluce 1540, mimo jiné určením a řešením zbývajících nedostatků v provádění na vnitrostátní úrovni. Koordinátor bude i nadále zajišťovat vyhrazenou kapacitu pro osvětu a zapojení v otázce rezoluce 1540 v Africe a bude poskytovat primární podporu pro provádění vnitrostátních a regionálních činností zaměřených na posílení provádění rezoluce 1540 v dotyčném regionu.

8. **DOBA TRVÁNÍ**

Celková odhadovaná doba trvání projektů je 36 měsíců.

9. **ZVIDITELNĚNÍ EU**

Úřad OSN pro otázky odzbrojení přijme veškerá vhodná opatření ke zveřejnění finanční podpory EU pro činnosti prováděné podle tohoto navrhovaného rozhodnutí Rady, čímž zajistí plnou viditelnost příspěvku EU a informovanost o něm. Daná opatření budou prováděna v souladu s Příručkou pro komunikaci a zviditelnění v rámci vnější činnosti Unie, kterou vypracovala a vydala Evropská komise. Za tímto účelem Úřad OSN pro otázky odzbrojení zdůrazní úlohu EU prostřednictvím vhodného budování značky a osvěty, zajištění transparentnosti opatření a zvyšování povědomí o cílech tohoto rozhodnutí, jakož i o podpoře EU a dosažených výsledcích. Veškeré materiály vytvořené v souvislosti s činnostmi prováděnými podle tohoto rozhodnutí budou zřetelně zobrazovat vlajku EU v souladu s pokyny Unie pro přesné používání a reprodukci vlajky.

10. **PŘÍJEMCI**

Příjemci programu budou členské státy Organizace spojených národů.

Úřad OSN pro otázky odzbrojení bude usilovat o povzbuzení přijímajících států, aby do všech fází projektu smysluplně zapojily ženy.